

Postrach všech plagiátorů na vlnách internetu

Asi málokterý vysokoškolák by si dnes asi dokázal představit své studium bez internetu. Jenže stejně tak může internet fungovat jako mocná zbraň na straně všech pedagogů, kteří posuzují studentské práce. Na webu už totiž existuje několik šikovných pomůcek, které dokážou odhalit, zda náhodou student při psaní své práce více neopisoval nežli tvořil...

• **Theses.cz**

Asi tou nejznámější a zároveň zčásti veřejnou aplikací umožňující vyhledávání textů závěrečných prací je web **Theses.cz**. Jde o systém, který pod hlavičkou projektu s názvem „Národní registr vysokoškolských kvalifikačních prací a systém na odhalování plagiátů“ zřídila před třemi lety Masarykova univerzita v Brně (MU). Slouží však nejen jí, ale i všem zapojeným vysokým školám a univerzitám v ČR i v zahraničí, jichž jsou v současné době asi dvě desítky. Hlavním posláním aplikace není samozřejmě nic jiného než snaha zamezit plagiování vysokoškolských studentských textů. Systém umožňuje nejen vyhledávání dat o závěrečných pracích, ale často (v závislosti na rozhodnutí školy) i jejich plných znění. Z údajů z června letošního roku vyplývá, že web Theses.cz schraňuje asi 73 000 závěrečných prací a k tomu dalších 1,3 miliónů dokumentů, s nimiž pak dokáže porovnat jejich obsahy. Letos v květnu získal cenu Inforum 2009 „za významný počín v oblasti elektronických zdrojů“.

Více o Theses.cz čtěte zde.

• **Odevzdej.cz**

Na konci června zřídili informatici z Vývojového týmu Informačního systému MU ještě jeden velmi důležitý web – **Odevzdej.cz**. Díky němu mohou dnes vysoké školy vyhledávat opisy také mezi seminárními pracemi, referáty, eseji, úlohami, projekty, laboratorními cvičeními, protokoly, zprávami, slohovými cvičeními aj. Zároveň je tento systém kompatibilní s výše zmíněným Theses.cz. Spuštěn byl v rámci projektu „Odhalování plagiátů v seminárních pracích“ a do jeho testovací verze se zatím zapojilo deset českých vysokých škol a univerzit. Web lze využívat autentizovaně nebo neautentizovaně, pokaždé s mírně odlišnými právy a možnostmi. Tzv. „odevzdávárnu“ si mohou zakládat třeba učitelé, kteří by si rádi ověřili autentičnost studentských prací, ale svůj účet si tu mohou založit i ti studenti, kteří nechtějí, aby byla jejich práce opsána, nebo aby zjistili, zda se tak již nestalo.

• **Další pomocníci**

K vyhledávání plagiátů ale slouží například i web www.copyscape.com nebo Projekt Plagiáty z webu, které umožňují vyhledání kopií vašeho textu umístěného na internetu. Věřte, že i díky nim si mohou učitelé snadno ověřit, kdo je nepřiznaným spoluautorem „vaší“ práce...

Nejlepší ochrana před plagiátorstvem? Citujte!

Pokud se rozhodnete ve svém textu čerpat z jiné studentské či odborné práce, knihy, webové stránky nebo periodika, nebojte se přiznat svůj zdroj. Vyhnete se tak nařčení, že všechna moudra uvedená ve vaší práci přece nemohla vyjít z vaší hlavy.

Proč citovat

Citování v první řadě tvoří základ dodržování autorské etiky a především autorského zákona (viz z. 121/2000 Sb., zejména § 31). Mimoto však slouží i k lepší orientaci čtenáře ve vašem textu, kterému tak pomůže rozlišit vaše myšlenky od cizích. Uvedením použité literatury

navíc čtenáři nabízíte možnost rozšířit si znalosti o zpracovaném tématu a kromě toho tím také dokazujete, že jste si vypracováním textu dali práci a že zkrátka víte, kde hledat informace o vámi zvolené problematice.

Jak správně citovat?

Pokud se dá říci, že všechno má svá pravidla, pak o citování a zdrojování to platí dvojnásob. Citační předpisy upravuje norma ISO 690, ISO 690-2 a některé další normy s nimi související. Podrobný a velmi srozumitelný přehled citačních pravidel včetně příkladů poskytuje mimo jiné stránka www.boldis.cz a nebo také web Projektu Bibliografické citace, kde si můžete vaši citaci dokonce nechat automaticky vygenerovat. Užitečný je v tomto ohledu bezesporu i Inforgram – Portál pro podporu informační gramotnosti. Citační normy ale najdete i na každém webu jakékoli vysoké školy či univerzity.

Zdroj: <<http://www.vysokeskoly.cz/system/index.php?clanek=2040&id=3085>>